

Den følgende Sag paa Dagsordenen var: Fortsættelse af anden Behandling af: Finantlovudkastets § 10. Kirke- og Underviisningsministeriet, og da navnlig til Fortsættelse af den i Gaarsmødet afbrudte Forhandling over: „De under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet forterende Instituter med særegne Fonds.“ V., VI., VII. og VIII.

Winther: Jeg har nærmest begjæret Ordet for at udtale mig om det Forslag, der foreligger angaaende Uddannelsen af dygtige Seminarister. Den ærede Finantsminister har vistnok fuldkommen Ret i, at det er hensigtsmæssigt, at der anvendes en Deel Midler til at give de Seminarister, som ved Afgangen fra Seminariet have vist en særdeles Dygtighed, en videre Uddannelse, og, at der paa den Maade opnaaes Meget med faa Midler, som den ærede Minister sagde, er jeg kommet til at anerkjende ved den Meddelelse, der har foreligget Udvalget. Dette har jeg ogsaa hyderligere faaet stadfæstet af nogle af de Mænd, der have beskæftiget sig med disse unge Menneskers Uddannelse; men naar man med faa faa Midler kan tilvejebringe den fornødne Underviisning for de Seminarister, der skulle være Lærere ved Kjøbstadskolerne, og som skulle staae paa et høiere Udviklingsstrin end de, der skulle være Lærere ved Almueskolerne paa Landet, vil jeg deraf drage den Slutning, at man ogsaa maa kunne opnaae noget Bignende med Hensyn til Lærerne i Almindelighed. Jeg antager, at man heri maatte kunne see et Beviis for, at Seminarierne ere aldeles overflødige, og der er endnu en Kjendsgjerning, som taler for det Samme, nemlig, at den Examen, der er bleven indrettet og allerede afholdt i nogle Aar for de Lærere til Almueskolerne, som ikke have gennemgaaet Seminarierne, har givet tilfredsstillende Resultater. Naar man kunde komme til den Beslutning at hæve Seminarierne, vilde jeg ansee det for hensigtsmæssigt, at der stillede en Sum til Ministerens Disposition, for at der kunde

meddeles en hyderligere Underviisning til dem, der ønskede at blive Lærere deels ved de almindelige Almueskoler og deels ved Kjøbstadskolerne, og der vilde derved efter min Mening kunne indvindes en betydelig Besparelse paa den Konto, som anvendes til Seminarierne i det Hele. Jeg har været med at stille Forslaget om, at de 800 Rd. skulde bortfalde, og jeg har oprindeligt været af den Mening, at man aldeles ikke skulde bevilge Noget til dette Brug, paa Grund af, at man havde Seminarier, igjennem hvilke man maatte kunne skaffe den Underviisning tilveie, der er nødvendig for Lærerne, saavel til Almueskoler paa Landet som til Kjøbstadskoler, men forsaavidt den ærede Minister skulde vise nogen Tilbøjelighed til at imødekomme det Ønske, der i flere Aar har været hyltret heri Thinget om at hæve Seminarierne, skal jeg for mit Vedkommende gjerne for iaar frasalde dette Forslag. En Omstændighed, der gjør, at jeg ogsaa har mindre Betænkelighed herved, er den, at det er mig bekjendt, at disse unge Mennesker og navnlig de af dem, som ere udgaaede fra Seminarierne, staae under en bestemt disciplinær Ovsigt; man har Bished for, at de virkelig bruge deres Tid til Studeringer; det er egentligt en Slags fortsat Skolegang; de møde hver Dag, og der bliver gjort Antegninger om dem, som ikke møde eller ikke forberede sig tilstrækkeligt til det, hvori de skulle undervises. Jeg antager altsaa, at disse Penge i det Hele taget for Dieblicket blive vel anvendte, men jeg troer dog, at denne Forholdsregel er uhenigtsmæssig, saalænge Seminarierne opretholdes. Der er ogsaa i nogen Tid aarligt blevet anvendt en Sum til i Sommerferien at meddele Underviisning til allerede ansatte Lærere, og naar Tilstanden er saaledes, som den igaar er beskrevet af den ærede Finantsminister, idet der nemlig er ansat Flere som Lærere i Fag, hvori de aldeles ikke ere istand til at undervise, finder jeg vel, at det maaskee kan være nødvendigt at give en saadan Efterhjælp; men paa den anden Side maa jeg erklære, at det forekommer mig meget uforvarligt, at Folk,